

**STRATEGIA ROZWOJU POWIATU NAKIELSKIEGO
NA LATA 2014-2020+**

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

Niniejsze opracowanie zostało wykonane przez:

ul. Podmurna 65/1
87-100 Toruń

przy współpracy
Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
1.1. PRZESŁANKI UZASADNIAJĄCE OPRACOWANIE STRATEGII	4
1.2. POZYCJA USTROJOWA POWIATU	5
1.3. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STRATEGII	6
1.4. PROCES BUDOWY STRATEGII.....	7
II. MISJA I WIZJA ROZWOJU POWIATU	9
III. OBSZARY PRIORYTETOWE, CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE ORAZ PROPONOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ DLA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW	10
IV. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU	20
V. METODYKA WDRAŻANIA ORAZ MONITOROWANIA STRATEGII.....	27
5.1. WDRAŻANIE STRATEGII	27
5.2. MONITORING ORAZ EWALUACJA	27
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	31
SPIS SCHEMATÓW	32

I. WSTĘP

1.1. Przesłanki uzasadniające opracowanie strategii

Strategia rozwoju jest nadrzędnym instrumentem zarządzania rozwojem lokalnym i podstawą długookresowej, lokalnej polityki społeczno-gospodarczej. Strategia rozwoju powiatu to koncepcja systemowego działania, polegająca na formułowaniu długookresowych celów rozwoju i ich modyfikacji w zależności od zmian zachodzących w otoczeniu, określaniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych celów oraz sposobów postępowania zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na wyzwania otoczenia i zapewnienia powiatowi korzystnych warunków do rozwoju.

Planowanie strategiczne stanowi niezbędny element procesu programowania rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Przekazanie części uprawnień władzy centralnej na szczebel samorządowy powoduje przeniesienie części odpowiedzialności za jakość życia mieszkańców na lokalne władze, co z kolei rodzi potrzebę efektywnego i kreatywnego zarządzania posiadanymi zasobami. Jedynie właściwe i starannie zaplanowane zadania mają szansę zaspokoić zbiorowe potrzeby społeczności.

Opracowanie strategii rozwoju nie jest wymogiem ustawowym, jednak wynika z konieczności średniookresowego wskazania kierunków rozwoju. Strategia stanowić będzie podstawę do opracowywania szczegółowych projektów rozwojowych, a następnie aplikowania i uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych. Służyć będzie koordynacji działań rozwojowych podejmowanych przez lokalne jednostki samorządu terytorialnego, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe i inne podmioty aktywnie biorące udział w życiu społeczności powiatu nakielskiego.

Przesłanki zewnętrzne do tworzenia strategii rozwoju powiatu to długookresowe i średniookresowe strategiczne dokumenty krajowe oraz programowe Unii Europejskiej na lata 2014-2020 oraz nowa strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Główną przesłanką merytoryczną jest określenie kierunków rozwoju powiatu, uwzględniających aktualny stan oraz przede wszystkim - potrzeby i aspiracje mieszkańców powiatu na kilka najbliższych lat. Przesłanką uzasadniającą opracowanie strategii jest również fakt, iż poprzednia strategia została opracowana w roku 2001, w związku z czym nie jest dostosowana do aktualnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ ujmuje główne cele i uwarunkowania jego rozwoju w horyzoncie czasowym do 2024 roku, w zmieniających się uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych. Strategia, jako koncepcja rozwoju lokalnego, pełni z jednej strony funkcję źródła informacji o procesach społeczno-gospodarczych na danym terenie i stanowi istotną inwentaryzację zjawisk zachodzących

w jednostce terytorialnej. Z drugiej strony ułatwia i zwiększa spójność podejmowanych przez władze lokalne decyzji, jest planem działania władz lokalnych i wyznacznikiem bieżących działań.

Przyjęta hierarchia celów i zadań ułatwi prace lokalnym władzom nastawionym na przeprowadzenie ważnych inwestycji w regionie. Dodatkowo, planowanie, monitorowanie i aktualna ocena przedsięwzięć inwestycyjnych będzie sprzyjać integracji i aktywizacji społecznej wokół zadań realizowanych przez władze powiatu.

1.2. Pozycja ustrojowa powiatu

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym przede wszystkim w zakresie:

- edukacji publicznej (prowadzenie szkół ponadgminnych i zawodowych),
- promocji i ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej (poprzez powiatowe centrum pomocy społecznej i domy pomocy społecznej),
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- polityki prorodzinnej,
- wspierania osób niepełnosprawnych,
- transportu zbiorowego i dróg publicznych (powiatowych),
- kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki,
- geodezji, kartografii, katastru, gospodarki wodnej, ochrony środowiska i przyrody, rolnictwa, leśnictwa, rybactwa śródlądowego w ramach ładu przestrzennego i ekologii,
- gospodarki nieruchomościami i administracji architektoniczno-budowlanej,
- ochrony przeciwpowodziowej i bezpieczeństwa publicznego, zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia mieszkańców w ramach bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- działania służb: straż pożarna, policja, inspekcja sanitarna, inspekcja weterynaryjna,
- promocji powiatu.

Powiat posiada uprawnienia w zakresie decydowania o wydatkach budżetowych (głównie w sferze działań inwestycyjnych), dysponuje majątkiem powiatu oraz określa zasady dysponowania nim, jak również posiada uprawnienia do stanowienia lokalnego prawa w zakresie przepisów porządkowych dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego

i naturalnego, ochrony zdrowia i życia mieszkańców oraz ochrony mienia i bezpieczeństwa publicznego.

W kontekście lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu prawne kompetencje powiatu dotyczą:

- zaspokajania potrzeb powiatowej wspólnoty samorządowej w zakresie podnoszenia warunków bytowych i standardów życia mieszkańców,
- podwyższania stopnia integracji i aktywizacji społeczności lokalnej jako czynnika stymulującego rozwój zasobów ludzkich,
- podejmowania działań ukierunkowanych na poprawę atrakcyjności i lokalizacji powiatu przede wszystkim ze względu na działalność gospodarczą przy pomocy realizacji inwestycji drogowych,
- działań skierowanych na ochronę lokalnych zasobów naturalnych wraz z określeniem zasad ich eksploatacji (zrównoważony rozwój),
- współpracy z gminami w zakresie stymulowania ich rozwoju społecznego i gospodarczego,
- uzgadniania działań podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i inwestycyjną na terenie powiatu z interesem publicznym i prawami lokalnej społeczności.

Zadania, które nie zostały przypisane do zakresu działania powiatu i województwa, należą do zakresu działania gmin. Jednocześnie, wyraźnie zostały rozgraniczone kompetencje powiatów i gmin - gminy nie są podporządkowane powiatom, a powiaty uzupełniają działalność gmin.

Należy podkreślić, iż ustawa o samorządzie powiatowym nakłada prawne ograniczenia na powiat, w wyniku których nie może on realizować pewnych zadań przypisanych z kolei innym podmiotom. Do takich ograniczeń należą:

- brak możliwości podwyższania własnych zasobów lokacyjnych,
- niskie dochody powiatu wynikające z braku możliwości pobierania podatków lokalnych,
- konstrukcja budżetu w oparciu głównie o dotacje celowe,
- ograniczenie wpływu na poziom życia lokalnej społeczności.

1.3. Podstawowe założenia strategii

Dotychczasowa Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Nakielskiego została opracowana w 2001 roku, jednak z upływem czasu stała się ona dokumentem wymagającym gruntownej aktualizacji pod kątem zadań realizacyjnych, jak również uwarunkowań rozwoju powiatu. Planowanie zrównoważonego rozwoju wymaga przedstawienia stanu aktualnego w różnorodnych sferach życia społecznego i gospodarczego na terenie powiatu. Podstawą do sformułowania głównych założeń niniejszej strategii były:

- diagnoza stanu istniejącego powiatu nakielskiego i jego potencjału rozwojowego,
- analiza SWOT (analiza silnych i słabych stron powiatu nakielskiego oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją).

Niniejsza Strategia składa się z dwóch zasadniczych części: diagnostycznej i strategicznej. Pierwsza część, będąca częścią diagnostyczną, zawiera analizę i ocenę konkurencyjności lokalnej według aktualnego stanu czynników i warunków rozwoju z uwzględnieniem zjawisk obserwowanych w przeszłości oraz aktualnych trendów. Diagnoza przeprowadzona została w ujęciu nowoczesnym, tzn. według rodzajów sfer oraz zasobów. Początkiem analizy strategicznej jest prezentacja słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń rozwoju powiatu, czyli analiza SWOT. Diagnoza powiatu wraz z wynikami badań ankietowych oraz sporządzonej analizy SWOT została podsumowana analizą kluczowych problemów rozwojowych powiatu nakielskiego.

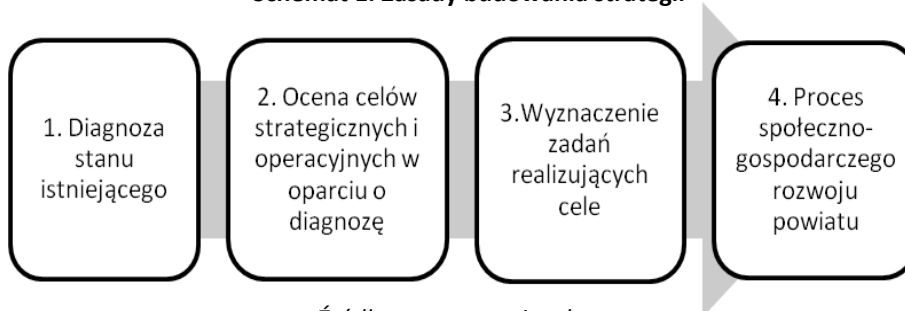
Dalsza część dokumentu ma charakter programowy. Określono w niej trzy obszary strategicznej interwencji. Następnie dla każdego z obszarów wytyczono cele strategiczne oraz ich uszczegółowienie – cele operacyjne. Te z kolei przełożono na kierunki działania. W następnym rozdziale dokonano analizy komplementarności celów wyznaczonych w strategii z celami wskazanymi w najważniejszych dokumentach strategicznych szczebla europejskiego krajowego i regionalnego.

Kolejny rozdział zawiera informacje dotyczące monitoringu i ewaluacji realizacji celów. Monitoring Strategii Rozwoju oznacza permanentną kontrolę oraz ocenę uzyskanych rzeczowych efektów społecznych i gospodarczych projektów wchodzących w zakres strategii, a także monitorowanie wydatków na ich realizację. Stopień realizacji przedsięwzięć mierzony jest wskaźnikami przedstawionymi w niniejszym rozdziale. Ostatni rozdział jest poświęcony potencjalnym źródłom finansowania zadań wynikających ze strategii.

1.4. Proces budowy strategii

Niniejszy dokument został opracowany z uwzględnieniem poprzedniej strategii w zakresie przyjętej wizji, kierunków rozwoju i celów strategicznych. Dokonano głębokiej weryfikacji i dostosowania niniejszej strategii do obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej, gdyż wymaga tego proces planowania strategicznego.

Schemat 1. Zasady budowania strategii

Źródło: opracowanie własne

Podstawowe założenie budowy strategii rozwoju powiatu: Strategia jest dokumentem pragmatycznym, reaguje na problemy, określa cele i wyznacza zadania je realizujące.

Konieczność sformułowania celów strategicznych wynika z założenia, że stabilna i długofalowa realizacja opracowanych programów przyniesie zdecydowanie lepsze rezultaty, niż działania inwestycyjne, często niespójne lub nienastępujące po sobie w optymalnej kolejności. Głównym czynnikiem determinującym realizację nadrzędnego celu strategii powinna być realizacja aktywnej polityki gospodarczej na terenie powiatu, prowadząca do wzrostu jego konkurencyjności przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Strategia rozwoju, jako uporządkowany zbiór działań zmierzających do zrównoważonego i trwałego rozwoju powiatu, opracowana pod kątem osiągnięcia celów strategicznych, przygotowywana była zgodnie z zasadą empowerment. Oznacza ona zapewnienie udziału grup lokalnej społeczności w decyzjach i działaniach podejmowanych na rzecz wspólnego środowiska. Planowane działania muszą odpowiadać rzeczywistym potrzebom i oczekiwaniom w poszczególnych sferach życia publicznego. Zapewnienie wpływu grup docelowych z pewnością pozwoli na zwiększenie efektywności projektów i przyspieszenie rozwoju. Zasada empowerment jest stosowana w celu zaangażowania się i podniesienia rzeczywistej zdolności tych grup do wpływania na sprawy, które ich dotyczą i zwiększenia w ten sposób efektywności projektów.

Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ powstawała w wyniku połączenia metody eksperckiej z konsultacjami społecznymi. Planowanie zrównoważonego rozwoju wymaga określenia istniejących walorów oraz problemów w różnych aspektach tematycznych: gospodarki, środowiska i infrastruktury technicznej oraz życia społecznego. W celu stworzenia pełnego obrazu sytuacji w powiecie nakielskim, niezbędne były informacje uzyskane bezpośrednio od mieszkańców powiatu. Udział społeczeństwa w tworzeniu strategii następował głównie na etapie prowadzenia ankiet konsultacyjnych – adresatami ankiet byli mieszkańcy (osoby pracujące, uczniowie, studenci, rolnicy, osoby bezrobotne, emeryci i renciści, organizacje pozarządowe) oraz przedsiębiorcy powiatu nakielskiego. Badanie ankietowe miało posłużyć zdiagnozowaniu stanu spraw społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i środowiskowych oraz kulturalnych, sportowych, dotyczących turystyki i rekreacji w powiecie nakielskim, a także określeniu najważniejszych problemów, walorów i pożądaných kierunków rozwoju. Respondenci mieli możliwość zaproponowania inwestycji i projektów, których realizacja miałaby pozytywny wpływ na rozwój powiatu. Ankiety można było pobrać drogą elektroniczną m.in. ze stron internetowych:

- www.powiat-nakielski.pl,
- www.kurier-nakielski.pl,
- www.naklo24.pl

oraz stron internetowych gmin z terenu powiatu lub uzupełnić osobiście w budynku Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią. W dniu 7 sierpnia 2014 r. zorganizowana została również ankietyzacja konsultacyjna wśród mieszkańców powiatu na nakielskim rynku. Ankiety były również przesyłane do mieszkańców powiatu wraz z bieżącą korespondencją. W badaniu wzięło udział 97 mieszkańców oraz 8 przedsiębiorców powiatu nakielskiego.

II. MISJA I WIZJA ROZWOJU POWIATU

Rozwój powiatu nakielskiego będzie realizowany w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, która zakłada równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, środowiskowym i rozwojem społeczno-kulturowym.

Misja zawiera ogólny kierunek dalszego rozwoju powiatu w planowanym horyzoncie czasowym strategii. Stanowi deklarowany sposób osiągnięcia stanu docelowego – wyrażonego w wizji rozwoju. Misja umożliwia skoncentrowanie wysiłków planistycznych i realizacyjnych na określonej grupie celów i zadań. Wyrażać się ona będzie przede wszystkim poprzez:

- rozwój gospodarki, kreowanie przedsiębiorczości oraz ograniczenie bezrobocia, dopasowanie kapitału ludzkiego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy, a także budowanie marki powiatu w regionie oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej powiatu;
- poprawę zagospodarowania powiatu w zakresie infrastruktury technicznej, sportowo-rekreacyjnej oraz ochrony środowiska naturalnego;
- aktywizację społeczną mieszkańców, promocję dziedzictwa kulturowego, zapewnienie rozwoju instytucji kultury, a także zapewnienie dostępu do wysokiej jakości opieki zdrowotnej.

Misję powiatu nakielskiego określono następująco:

WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POWIATU NAKIELSKIEGO

Wizja stanowi jeden z podstawowych elementów wpływających na kierunek rozwoju lokalnego na danym terenie. Wyznacza pożądany stan docelowy w określonym momencie czasu – od roku opracowania strategii do roku 2020+, do którego należy dążyć podporządkowując mu wszelkie działania podejmowane na obszarze powiatu.

Wizję powiatu nakielskiego określono następująco:

POWIAT NAKIELSKI MIEJSCEM PRZYJAZNYM DLA INWESTORÓW O KONKURENCYJNEJ GOSPODARCE I UNIKALNEJ OFERCIE TURYSTYCZNEJ, ZAPEWNIAJĄCYM PRZESTRZEŃ DLA AKTYWNEGO ŻYCIA

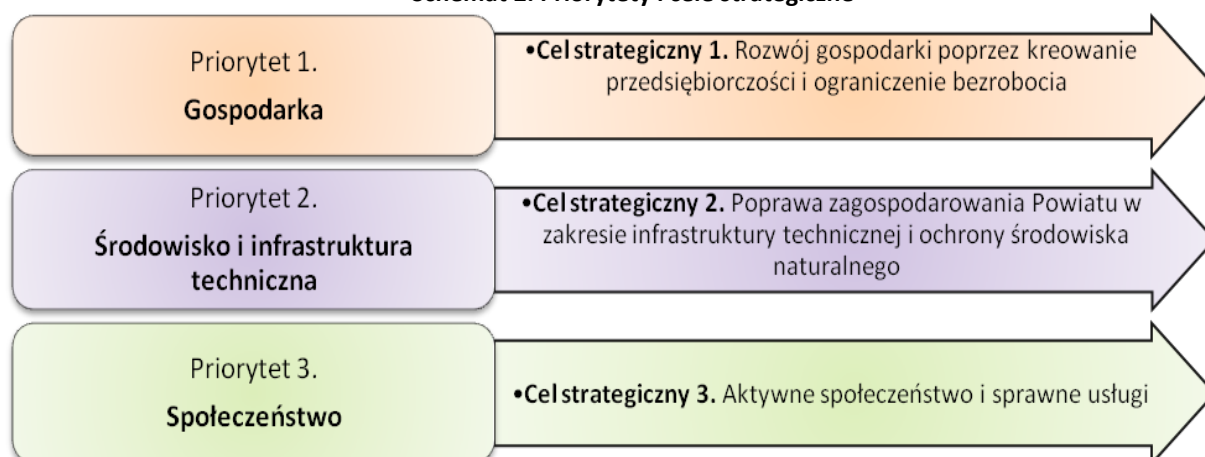

Wizja rozwoju powiatu nakielskiego została określona w odwołaniu do zasobów wewnętrznych powiatu, jak i jego zdolności konkurencyjnych. Formułując wizję powiatu na kolejne lata postanowiono wzmacniać konkurencyjność jego gospodarki oraz atrakcyjność dla inwestorów i jednocześnie budować miejsce bliskie dla wszystkich ludzi, którzy chcą w atrakcyjny i przede wszystkim - aktywny sposób - spędzić wolny czas.

III. OBSZARY PRIORYTETOWE, CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE ORAZ PROPONOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ DLA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW

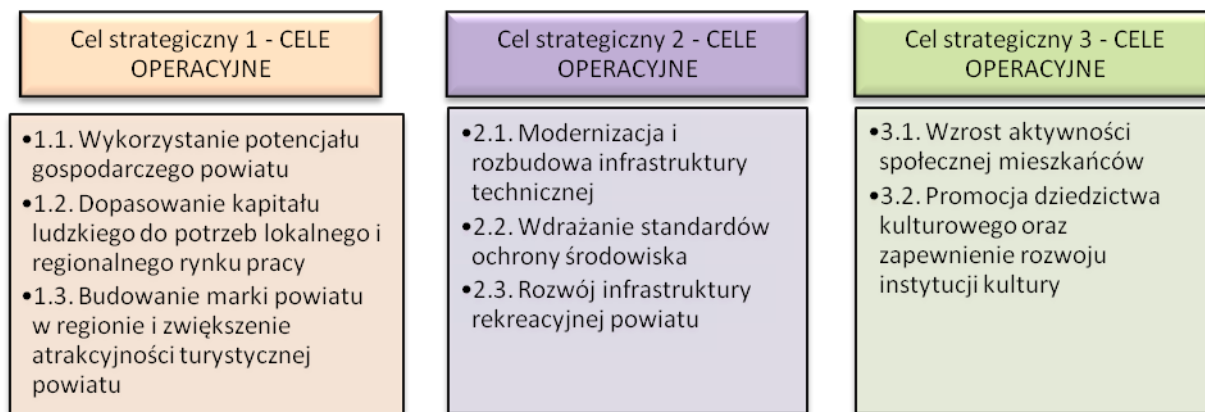
Diagnoza społeczno-gospodarcza i przeprowadzona na jej podstawie analiza SWOT, jak również wyniki ankiet społecznych pozwoliły na określenie trzech strategicznych celów rozwoju powiatu nakielskiego, wyznaczonych w ramach trzech priorytetów. Wyznaczone priorytety i cele strategiczne oraz cele operacyjne zostały przedstawione na schematach 2 oraz 3.

Schemat 2. Priorytety i cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne

Schemat 3. Cele operacyjne

Źródło: opracowanie własne

Priorytety, cele strategiczne, kierunki działania, jak również planowane rezultaty długofalowe zostały przedstawione na schematach i w tabelach, znajdujących się w dalszej części niniejszej strategii.

Priorytety są to najważniejsze obszary, na których powinny się skupiać działania powiatu. W niniejszej strategii najważniejszymi obszarami (priorytetami) są:

1. Gospodarka
2. Środowisko i infrastruktura techniczna
3. Społeczeństwo

Za najważniejszy należy uznać priorytet 1 - „Gospodarka”, mający bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców, dochody samorządów oraz rolę i pozycję powiatu w gospodarce regionu. Gospodarka stanowi zasadniczą oś rozwoju powiatu i wpływa na wszystkie pozostałe aspekty rozwoju.

Kolejnym priorytetem w hierarchii działań powiatu jest priorytet 2 – „Środowisko i infrastruktura techniczna”, gdyż aktywne społeczeństwo może wzrastać jedynie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, który sprzyja rozwojowi społecznemu.

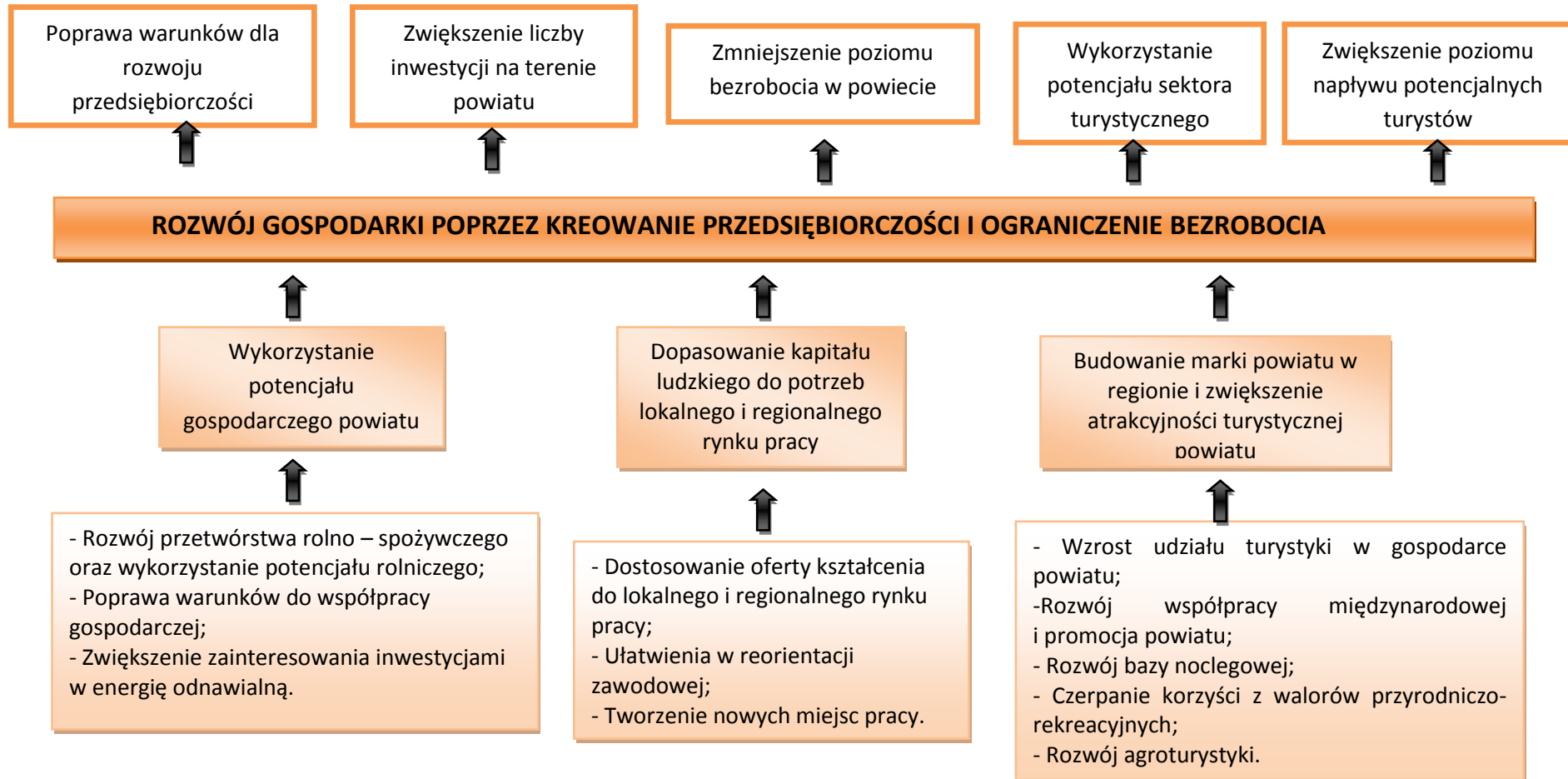
Trzeci priorytet stanowi „Społeczeństwo”, zarówno pod względem jego aktywności i wpływu na rozwój powiatu, jak i w zakresie pomocy socjalnej i opieki medycznej.

Powyższe priorytety realizowane są za pomocą celów strategicznych, które wyznaczają cele operacyjne w obrębie każdego z priorytetów. Kierunki działania realizują cele operacyjne, a co za tym idzie – przyczyniają się do realizacji wyższych celów – celów strategicznych oraz wyznaczonych wcześniej priorytetów.

Na poziomie formułowania kierunków działań, obowiązują następujące zasady: kompleksowości ustaleń – co oznacza, że kierunki muszą obejmować całość zagadnień istotnych dla danego celu oraz rozłączności ustaleń – co oznacza, że kierunki muszą być sformułowane w sposób, który umożliwi jednoznaczną kwalifikację każdego z realizowanych w przyszłości przedsięwzięć do tylko jednego kierunku. Z powyższych zasad wynika także, że każdy z kierunków działań może być przypisany do tylko jednego celu strategicznego (co oznacza, że każdy z kierunków działań realizuje zagadnienia tylko jednego celu strategicznego).

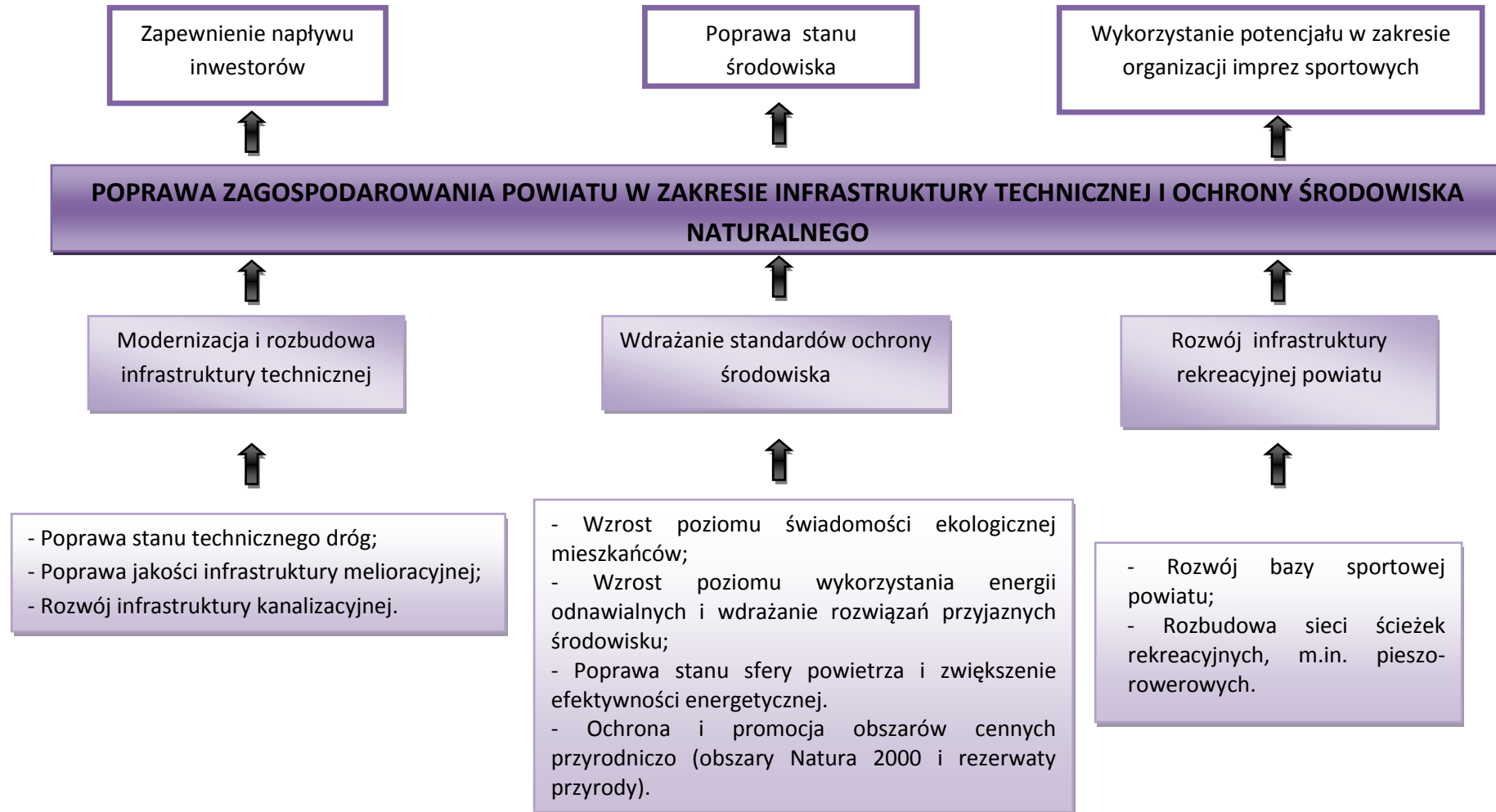
Schemat 4. Sfera gospodarcza – drzewo celów

Źródło: opracowanie własne

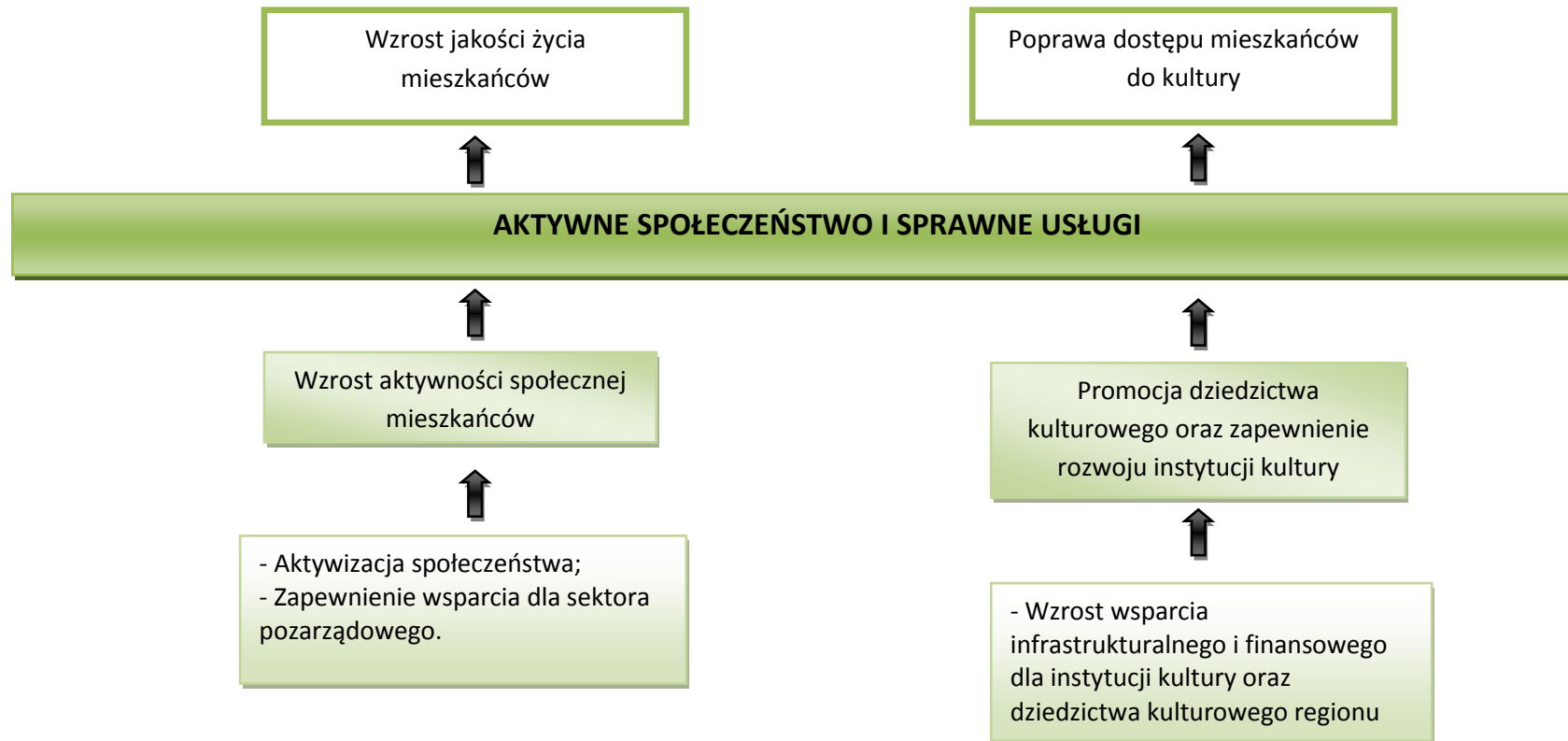
Schemat 5. Sfera środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej – drzewo celów

Źródło: opracowanie własne

Schemat 6. Sfera społeczna – drzewo celów

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono szczegółową analizę wyznaczonych celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działania.

Tabela 1. Analiza kierunków działania

Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia	
Cel operacyjny 1.1. Wykorzystanie potencjału gospodarczego powiatu	Kierunek działania: Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego oraz wykorzystanie potencjału rolniczego powiatu Kierunek działania zakłada podnoszenie konkurencyjności produkcji rolnej, wspieranie działań na rzecz rozwoju przetwórstwa rolno - spożywczego i rynku hurtowego (targowiska w powiecie), szkolenia dla rolników, zachęty finansowe oraz rozwój rolnictwa ekologicznego.
	Kierunek działania: Poprawa warunków do współpracy gospodarczej Kierunek działania zakłada utworzenie i wspieranie organizacji otoczenia biznesu wspierających przedsiębiorczość oraz zakłada się rozwój instytucji otoczenia biznesu, w tym utworzenie Parku Technologicznego i inkubatora przedsiębiorczości.
	Kierunek działania: Zwiększenie zainteresowania inwestycjami w energię odnawialną Kierunek działania zakłada podejmowanie działań na rzecz stworzenia i promocji wspólnej dla obszaru całego powiatu oferty terenów inwestycyjnych.
Cel operacyjny 1.2. Dostosowanie kapitału ludzkiego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy	Kierunek działania: Dostosowanie oferty kształcenia do lokalnego i regionalnego rynku pracy Kierunek działania zakłada włączenie pracodawców w system identyfikacji i prognozowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy, rozwój współpracy szkół i placówek kształcenia i szkolenia zawodowego z przedsiębiorcami oraz rozwój doradztwa zawodowego dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Planuje się również aktywne działania na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców powiatu - w tym celu zakłada się organizację szkoleń i kursów zawodowych.
	Kierunek działania: Ułatwienia w reorientacji zawodowej Kierunek działania zakłada pobudzenie elastyczności mieszkańców Powiatu (zwłaszcza młodych osób) poprzez wsparcie w zakresie reorientacji zawodowej – przygotowanie do ponownego wyboru zawodu, ścieżki edukacyjnej, m.in. organizację szkoleń, kursów i staży

	zawodowych. Kierunek działania: Tworzenie nowych miejsc pracy Kierunek działania zakłada wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy – m.in. zapewnienie wsparcia merytorycznego i finansowego w zakresie zakładania działalności gospodarczych oraz ulgi i ułatwienia w celu zatrudniania nowych pracowników.
Cel operacyjny 1.3. Budowanie marki powiatu w regionie i zwiększenie atrakcyjności turystycznej powiatu	Kierunek działania: Wzrost udziału turystyki w gospodarce powiatu Kierunek działania zakłada wykorzystanie potencjału turystycznego powiatu nakielskiego poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i zagospodarowanie terenów atrakcyjnych pod względem turystycznym: rzek i jezior, podejmowanie działań na rzecz rewitalizacji najcenniejszych zabytków powiatu nakielskiego oraz promocję powiatu jako miejsca sprzyjającego rozwojowi turystyki. Planuje się również organizację/współorganizację imprez kulturalnych i artystycznych o charakterze lokalnym i regionalnym, organizację/współorganizację imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych oraz szerzenie informacji na temat atrakcji turystycznych powiatu (Ekomuzeum Doliny Noteci, przystań wodna, liczne tereny przyrodnicze). Kierunek działania: Rozwój współpracy międzynarodowej i promocja powiatu Kierunek zakłada organizację lub uczestnictwo w wydarzeniach o dużych walorach promocji międzynarodowej, takich jak konferencje, wyjazdy studyjne, targi, wystawy, imprezy sportowe, gospodarcze i kulturalne, a także nawiązywanie partnerstw z zagranicznymi jednostkami terytorialnymi oraz organizacjami w celu promocji powiatu. Kierunek działania: Rozwój bazy noclegowej Kierunek działania zakłada zwiększenie ruchu turystycznego poprzez zmniejszenie występujących różnic w zakresie dysponowania bazą noclegową między powiatem nakielskim, a powiatami sąsiadującymi, a także przyciągnięcie strumienia inwestycji do powiatu. Kierunek działania: Czerpanie korzyści z walorów przyrodniczo-rekreacyjnych Kierunek działania zakłada wykorzystanie walorów przyrodniczo-rekreacyjnych powiatu poprzez zagospodarowanie turystyczne Doliny

	Noteci w tym Wielkiej Pętli Wielkopolski, zagospodarowanie turystyczne Gąsawki („Rzeka Gąsawka – do serca Pałuk”), przywrócenie żeglugi śródlądowej na trasie drogi wodnej E70 (prace hydrotechniczne, budowa nowoczesnej infrastruktury), a także rozbudowę przystani wodnej w Nakle nad Notecią przy zachowaniu walorów przyrodniczych obszarów chronionych. Kierunek działania: Rozwój agroturystyki Kierunek działania zakłada wykorzystywanie zasobów geograficzno-przyrodniczych w celu przyciągnięcia na tereny powiatu turystów poprzez rozbudowę i poprawę jakości działania obiektów agroturystycznych oraz usług towarzyszących.
--	---

Cel strategiczny 2. Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego

Cel operacyjny 2.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	Kierunek działania: Poprawa stanu technicznego dróg Kierunek działania zakłada poprawianie jakości dróg powiatowych poprzez ich remont i przebudowę, wraz z budową infrastruktury towarzyszącej, służącej podniesieniu poziomu bezpieczeństwa na drogach. Kierunek działania: Poprawa jakości infrastruktury melioracyjnej Kierunek działania zakłada renowację otwartych cieków wodnych, rowów i rzek. Kierunek działania: Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej Kierunek działania zakłada modernizację i rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie gmin wchodzących w skład powiatu.
Cel operacyjny 2.2. Wdrażanie standardów ochrony środowiska	Kierunek działania: Wzrost poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców Kierunek działania zakłada edukację formalną w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, realizację zadań związanych z edukacją ekologiczną przez organy administracji publicznej, organizacje pozarządowe, szkolenia skierowane do określonych grup zawodowych i społecznych, działania informacyjne, promocyjne oraz koordynacyjne w zakresie edukacji ekologicznej powiatu. Kierunek działania: Wzrost poziomu wykorzystania energii odnawialnych i wdrażanie rozwiązań przyjaznych środowisku Kierunek działania zakłada przeprowadzenie akcji informacyjnych

	i kampanii promujących odnawialne źródła energii, dbanie o środowisko naturalne, edukację oraz szkolenia dla mieszkańców. Kierunek działania: Poprawa stanu sfery powietrza i zwiększenie efektywności energetycznej Kierunek działania zakłada m.in. zmianę sposobu ogrzewania na ekologiczny: termomodernizację budynków; wymianę nieekologicznych pieców na ogrzewanie paliwami ekologicznymi - np. gaz, prąd lub ekogroszkiem oraz na źródła odnawialne - np. pelet, geotermia; działania wspomagające program redukcji niskiej emisji: kolektory słoneczne, działania promocyjne wraz z prowadzeniem kampanii edukacyjnych uświadamiających społeczeństwo o zagrożeniach dla zdrowia związanych z emisją benzo(α)pirenu podczas spalania paliw stałych (w tym odpadów) w paleniskach domowych o niskiej sprawności (edukacja ekologiczna) oraz wyprowadzanie ruchu tranzytowego z obszaru zainwestowania miejskiego. Kierunek działania: Ochrona i promocja obszarów cennych przyrodniczo (obszary Natura 2000 i rezerваты przyrody) Kierunek działania zakłada m.in. realizację polityki przestrzennej z zachowaniem warunków ochrony zasobów przyrodniczych, promowanie obszarów Natura 2000 w kontekście rozwoju turystycznego powiatu, realizację przedsięwzięć mających na celu zachowanie bioróżnorodności przyrodniczej.
Cel operacyjny 2.3. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej powiatu	Kierunek działania: Rozwój bazy sportowej powiatu Kierunek działania zakłada rozwój sportu poprzez poprawę jakości infrastruktury sportowej, a także rozbudowę i modernizację istniejących boisk wielofunkcyjnych na terenie powiatu. Kierunek działania: Rozbudowa sieci ścieżek rekreacyjnych, m.in. pieszo-rowerowych Kierunek działania zakłada rozbudowę ścieżek pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych w ramach infrastruktury towarzyszącej dla istniejących dróg, jak również jako samodzielnych ciągów komunikacyjnych, poprzez kluczowe z punktu rozwoju turystyki obszary powiatu. Ponadto zakłada się rozbudowę ścieżek konnych oraz rozbudowę szlaków kajakowych.
Cel strategiczny 3. Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi	
Cel operacyjny 3.1. Wzrost aktywności	Kierunek działania: Aktywizacja społeczeństwa Kierunek działania zakłada zwiększenie aktywności mieszkańców

Cel strategiczny 3. Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi	
społecznej mieszkańców	poprzez uczestnictwo w imprezach organizowanych przez domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice, poprzez zachęcanie do udziału w różnego rodzaju kursach, jak również poprzez angażowanie ich w zajęcia organizowane na terenie powiatu. Kierunek działania: Zapewnienie wsparcia dla sektora pozarządowego Kierunek działania zakłada upowszechnienie informacji dotyczących idei organizacji pozarządowych, specjalistyczne wsparcie dla osób zarządzających NGO poprzez popularyzację wiedzy dotyczącej NGO, wsparcie eksperckie (porady prawne, spotkania informacyjne, szkolenia specjalistyczne) oraz promocję wolontariatu i włączanie wolontariuszy do działań w sferze zadań publicznych.
Cel operacyjny 3.2. Promocja dziedzictwa kulturowego oraz zapewnienie rozwoju instytucji kultury	Kierunek działania: Wzrost wsparcia infrastrukturalnego i finansowego dla instytucji kultury oraz dziedzictwa kulturowego regionu Kierunek działania zakłada renowację i modernizację infrastruktury oraz wypracowanie wspólnego planu wsparcia finansowego instytucji kultury, a także wsparcie dziedzictwa kulturowego regionu.

Źródło: opracowanie własne

IV. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ nawiązuje do dokumentów strategicznych na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym. Priorytety, cele strategiczne i działania zidentyfikowane w dokumencie są spójne oraz komplementarne w stosunku m.in. do następujących dokumentów wyższego rzędu:

- *EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,*
- *Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa strategia rozwoju kraju,*
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) do roku 2030,*
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020,*
- *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2012-2020,*
- *Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+,*
- *Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (projekt);*
- *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;*
- *Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla powiatu nakielskiego do roku 2014 z perspektywą na lata 2015-2018;*
- *Rozporządzenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 18/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat nakielski.*

Dokument strategiczny „*Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*” uznaje za priorytety:

- (1) rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach;
- (2) promocję gospodarki oszczędzającej zasoby, zielonej i konkurencyjnej;
- (3) sprzyjanie gospodarce o wysokim zatrudnieniu, zapewniającej wysoką spójność społeczną i terytorialną.

Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ poprzez wizję, cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki interwencji zorientowana jest na wdrażanie w województwie trzech priorytetów strategii Europa 2020. Założenia Strategii realizują cele wyznaczone do osiągnięcia na poziomie całej Unii Europejskiej. Poniżej przedstawiono analizę spójności celów wyznaczonych w dokumentach.

Tabela 2. Zakres komplementarności

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cele:	Cele strategiczne:
OSIĄGNIĘCIE WSKAŹNIKA ZATRUDNIENIA NA POZIOMIE 75%, wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20–64 lat, w tym poprzez zwiększenie zatrudnienia młodzieży, osób starszych i pracowników nisko wykwalifikowanych oraz skuteczniejszą integrację legalnych imigrantów.	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
ZMNIEJSZENIE EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH O 20%, w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%. Unia Europejska zdecydowana jest podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 r. 30-procentowej redukcji emisji w porównaniu z poziomami z 1990 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą wkład na miarę swoich zobowiązań i możliwości.	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego
PODNIESIENIE POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30–34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia

Źródło: opracowanie własne

„Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (DSRK)” jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej. Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Celem głównym przedstawionym w niniejszym dokumencie jest poprawa jakości życia Polaków. Poniżej przedstawiono zakres komplementarności dokumentów na poziomie celów strategicznych.

Tabela 3. Zakres komplementarności

Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cele strategiczne:	Cele strategiczne:
Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki.	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
Cel 4 - Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki.	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia

Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”.	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego
Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego

Źródło: opracowanie własne

Obowiązującym dokumentem krajowym o długookresowym horyzoncie czasowym (sięgającym roku 2030), jest „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030”, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 13 grudnia 2011 roku. Cele zagospodarowania przestrzennego kraju to m.in., zgodnie z dokumentem, *Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej oraz Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski*. Powyższe cele obejmują wyznaczone w Strategii Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ priorytety, cele strategiczne i działania, gdyż te mają prowadzić m.in. do poprawy zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury ochrony środowiska naturalnego.

Tabela 4. Zakres komplementarności

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cele:	Cele strategiczne:
Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego
Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego

Źródło: opracowanie własne

„Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK 2020)” to dokument stanowiący aktualizację Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, przyjęty 25 września 2012 r. przez Radę Ministrów. Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ stanowi dobre odwzorowanie obszarów strategicznych interwencji, celów oraz kierunków interwencji proponowanych w średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Uwzględniając krajową i regionalną specyfikę programowania rozwoju społeczno-gospodarczego, w szczególności pokrywają się zapisy dotyczące obszaru strategicznego II. Konkurencyjna gospodarka oraz obszaru strategicznego III. Spójność społeczna i terytorialna.

Tabela 5. Zakres komplementarności

Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cele:	Cele strategiczne:
Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia

Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego
Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego
Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi

Źródło: opracowanie własne

Strategia Zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa jest jedną z dziewięciu strategii zintegrowanych służącej realizacji celów rozwojowych SRK 2020, przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 25 kwietnia 2012 r. Głównym celem opracowania SRWRiR jest określenie kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w perspektywie do 2020 r., a tym samym właściwe adresowanie zakresu interwencji publicznych finansowanych ze środków krajowych i wspólnotowych.

Tabela 6. Zakres komplementarności

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2012-2020	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cele:	Cele strategiczne:
Cel 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Cel 4. Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Cel 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego

Źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ wykazuje komplementarność ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 - Plan Modernizacji 2020+. Analizowane dokumenty są komplementarne pod względem struktury, opierającej się na priorytetach, celach strategicznych, kierunkach działaniach oraz kluczowych przedsięwzięciach. Spójność założeń analizowanych dokumentów na poziomie merytorycznym występuje w ramach wyznaczonych w strategii rozwoju województwa priorytetów, w tym: Konkurencyjna gospodarka, Modernizacja przestrzeni wsi i miast, Nowoczesne społeczeństwo.

Tabela 7. Zakres komplementarności

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Cele strategiczne:	Cele strategiczne:
Gospodarka i miejsca pracy	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Dostępność i spójność	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego
Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
Nowoczesny sektor rolno-spożywczy	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Sprawne zarządzanie	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego

Źródło: opracowanie własne

W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr 15/470/14 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 kwietnia 2014 r. (projekt 4.0) określono 12 osi priorytetowych. W tabeli 8 wskazano zakres komplementarności Strategii z zapisami RPO WK-P na lata 2014-2020.

Tabela 8. Zakres komplementarności

RPO WK-P na lata 2014-2020 (projekt 4.0)	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Oś priorytetowa:	Cele strategiczne:
Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Region przyjazny środowisku	Poprawa jakości zagospodarowania przestrzeni Powiatu

RPO WK-P na lata 2014-2020 (projekt 4.0)	Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+
Oś priorytetowa:	Cele strategiczne:
	w zakresie infrastruktury technicznej i środowiska naturalnego
Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu	Poprawa jakości zagospodarowania przestrzeni Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i środowiska naturalnego
Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia
Aktywni na rynku pracy	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
Solidarne społeczeństwo	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
Innowacyjna edukacja	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia

Źródło: opracowanie własne

V. METODYKA WDRAŻANIA ORAZ MONITOROWANIA STRATEGII

5.1. Wdrażanie strategii

Odpowiedzialnym za wdrożenie strategii jest Zarząd powiatu nakielskiego. Zarząd odpowiada za ogólną koordynację procesu wdrażania i monitorowania strategii. W szczególności odpowiedzialny jest za przygotowanie i wdrożenie projektów wynikających z planu działań operacyjnych.

Dla optymalnej realizacji zadań strategicznych istotne jest również zaangażowanie poszczególnych gmin tworzących powiat nakielski. Dodatkowo, system wdrażania i zarządzania Strategią powinien obejmować nie tylko organy statutowe, ale także jednostki społeczne funkcjonujące na terenie powiatu. Zaangażowanie w realizację niniejszego dokumentu wszystkich kluczowych interesariuszy decydować będzie o jego sukcesie i przyszłym stopniu osiągnięcia przyjętych celów strategicznych.

Instytucjami wspomagającymi Zarząd Powiatu Nakielskiego w procesie wdrażania strategii będą w szczególności:

- Rada Powiatu Nakielskiego;
- gminy wchodzące w skład powiatu nakielskiego;
- jednostki organizacyjne powiatu.

Instytucjami partnerskimi, zarządzającymi określonymi instrumentami i programami, w ramach których będą finansowane niektóre działania wynikające ze strategii, będą w szczególności:

- Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz z instytucjami zaangażowanymi w zarządzanie i wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz wybranych działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako instytucja zaangażowana we wdrażanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;
- Instytucje otoczenia biznesu;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (jako instytucja pośrednicząca w wydatkowaniu środków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020);
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

5.2. Monitoring oraz ewaluacja

Monitoring i ewaluacja są nieodłącznymi elementami procesu planowania strategicznego. Gromadzenie danych, ich analiza i interpretacja pozwalają ocenić stopień

realizacji strategii oraz wprowadzić ewentualne zmiany i korekty. Na potrzeby oceny stopnia wdrażania strategii opracowano zestaw wskaźników przyporządkowanych do poszczególnych celów operacyjnych.

Tabela 9. Wskaźniki monitorowania strategii

Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia	
Cel operacyjny 1.1. Wykorzystanie potencjału gospodarczego powiatu	— Liczba zorganizowanych targowisk w powiecie; — Liczba zorganizowanych szkoleń dla rolników; — Kwota udzielonego wsparcia finansowego dla rolników; — Liczba gospodarstw ekologicznych; — Liczba utworzonych organizacji otoczenia biznesu; — Liczba udzielonego wsparcia organizacjom otoczenia biznesu; — Utworzenie Parku Technologicznego; — Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości; — Liczba targów, konferencji promujących ofertę inwestycyjną powiatu nakielskiego; — Liczba katalogów ofert inwestycyjnych; — Liczba udzielonych ulg inwestycyjnych.
Cel operacyjny 1.2. Dostosowanie kapitału ludzkiego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy	— Liczba pracodawców włączonych do prognozowania potrzeb kwalifikacyjnych; — Liczba osób, które zostały objęte aktywizacją na rynku pracy; — Liczba zorganizowanych szkoleń i kursów zawodowych; — Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych, którzy wzięli udział w doradztwie zawodowym; — Liczba osób, które skorzystały z możliwości reorientacji zawodowej; — Liczba zorganizowanych szkoleń, kursów i staży zawodowych w celu reorientacji zawodowej; — Liczba utworzonych nowych miejsc pracy; — Liczba nowych podmiotów gospodarczych; — Liczba ulg i ułatwień w celu zatrudniania nowych pracowników; — Stopa bezrobocia.
Cel operacyjny 1.3. Budowanie marki powiatu w regionie i	— Liczba turystów odwiedzających powiat; — Liczba utworzonych nowych miejsc noclegowych; — Powierzchnia terenów zagospodarowanych na cele

zwiększenie atrakcyjności turystycznej powiatu	turystyczne; — Liczba organizowanych/współorganizowanych imprez kulturalnych i artystycznych; — Liczba organizowanych/współorganizowanych imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych; — Liczba broszur, ulotek, artykułów promujących ofertę turystyczną powiatu; — Liczba utworzonych gospodarstw agroturystycznych.
--	---

Cel strategiczny 2. Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego

Cel operacyjny 2.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej	— Długość wyremontowanych/przebudowanych dróg powiatowych; — Długość zmodernizowanych cieków wodnych, rowów, rzek; — Liczba zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej; — Liczba dostosowanych budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych; — Długość wybudowanej/przebudowanej sieci kanalizacyjnej
Cel operacyjny 2.2. Wdrażanie standardów ochrony środowiska	— Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych/zorganizowanych imprez; — Liczba zorganizowanych kampanii promujących wykorzystanie odnawialnych źródeł energii; — Liczba zorganizowanych szkoleń dla określonych grup zawodowych i społecznych, dotyczących edukacji ekologicznej; — Liczba założonych pieców ekologicznych; — Liczba zrealizowanych przedsięwzięć w zakresie ochrony bioróżnorodności przyrodniczej
Cel operacyjny 2.3. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej powiatu	— Liczba zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych; — Długość wybudowanych/przebudowanych ścieżek pieszych, rowerowych, pieszo-rowerowych, konnych oraz szlaków kajakowych.

Cel strategiczny 3. Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi

Cel strategiczny 3. Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi

Cel operacyjny 3.1. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców	— Liczba osób objętych instrumentami wsparcia; — Liczba imprez zorganizowanych przez ośrodki kultury; — Liczba organizacji pozarządowych, które zostały objęte wsparciem.
Cel operacyjny 3.2. Promocja dziedzictwa kulturowego oraz zapewnienie rozwoju instytucji kultury	— Liczba odrestaurowanych lub zmodernizowanych obiektów instytucji kultury; — Planu wsparcia finansowego instytucji kultury; — Ilość środków finansowych przeznaczonych na instytucje kultury.
Cel operacyjny 3.3. Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości opieki zdrowotnej	— Liczba form promocji zdrowia; — Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych; — Liczba lekarzy specjalistów na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

UWAGI:

Cele oraz kierunki działania opracowane w ramach Strategii Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+ są bardzo ambitne oraz służą realizacji misji powiatu, którą jest wzrost jakości życia mieszkańców powiatu nakielskiego. Należy jednak podkreślić, iż istnieją pewne zagrożenia, które w znaczący sposób mogą zahamować lub wręcz uniemożliwić realizację założonych celów. Takim zagrożeniem jest niewątpliwie powolny system tworzenia prawa w Polsce, zwłaszcza prawa regulującego kwestie odnawialnych źródeł energii (projekt ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii tworzony jest od wielu lat). Zatem kwestia rozwoju powiatu nakielskiego w zakresie odnawialnych źródeł energii w dużej mierze uzależniona jest od procesu ustanawiania prawa.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania powiatu w Polsce realizowane są przede wszystkim ze środków własnych i subwencji należnych z tytułu prawa oraz ze środków otrzymanych z innych źródeł finansowania, których pozyskanie zależy od inwencji i zaangażowania władz powiatu. Cele strategiczne i operacyjne, opracowane w ramach niniejszej strategii, które stanowią podstawę do podejmowania i realizacji konkretnych projektów, mogą być finansowane ze środków własnych powiatu oraz ze źródeł zewnętrznych. Wśród środków zewnętrznych wyróżnić możemy m. in.:

- środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- środki z programów krajowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego;
- środki z PROW 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- środki z programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
- środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- środki z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- pożyczki i kredyty bankowe;
- instrumenty zwrotne – JESSICA, JEREMIE;
- środki inwestorów prywatnych, w tym w inwestycje realizowane w formule PPP;
- środki z Fundacji na rzecz Rozwoju Wsi „Polska Wieś 2000”;
- środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej;
- środki z Wojewódzkiego Urzędu Pracy;
- Środki z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2020.

Należy podkreślić, że w momencie przygotowywania niniejszego dokumentu, w związku z rozpoczętym nowym okresem programowania 2014-2020, określenie szczegółowego katalogu możliwych źródeł finansowania ze środków UE nie jest możliwe z uwagi na wstępną fazę prac nad określeniem zakresu i wymiaru wsparcia. Jednocześnie zbliżający się nowy okres programowania stwarza możliwość pozyskania przez powiat nakielski środków na działania służące ściśle realizacji celów zawartych w niniejszym dokumencie strategicznym. Wykorzystanie tej możliwości w istotnym stopniu uzależnione jest od aktywności władz powiatu i ich udziału w procesie konsultacji założeń do okresu nowej perspektywy finansowej, definiowanej przez dokumenty programowe.

SPIS TABEL

Tabela 1. Analiza kierunków działania	15
Tabela 2. Zakres komplementarności	21
Tabela 3. Zakres komplementarności	21
Tabela 4. Zakres komplementarności	23
Tabela 5. Zakres komplementarności	23
Tabela 6. Zakres komplementarności	24
Tabela 7. Zakres komplementarności	25
Tabela 8. Zakres komplementarności	25
Tabela 9. Wskaźniki monitorowania strategii	28

SPIS SCHEMATÓW

Schemat 1. Zasady budowania strategii.....	7
Schemat 2. Priorytety i cele strategiczne	10
Schemat 3. Cele operacyjne	10
Schemat 4. Sfera gospodarcza – drzewo celów	12
Schemat 5. Sfera środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej – drzewo celów	13
Schemat 6. Sfera społeczna – drzewo celów	14